

BG:34

Konkret vardagsmatematik

Det är svårt att förstå pengars värde, att hinna få rätt växel tillbaka, att veta om pengarna räcker till det jag vill handla.

Vår målsättning är att stärka eleverna inom särskolan i vardagsmatematik, så att de skall ha de bästa förutsättningarna för att klara sig i vardagslivet.

Sofie Persson är lärare i grundsärskolan skolår 1-5 och utbildningsledare vid Sjökarbyskolan i Åkersberga.

Ingalill Åsbrink är lärare i grundsärskolan skolår 1-5 för elever med autism vid Sjökarbyskolan i Åkersberga.

Det hela började med ett besök på Kulturhuset....

Under hösten 2006 gjorde klassen ett besök på Kulturhuset i Stockholm. Där fanns då en matematikverkstad att besöka för skolklasser. När vi besökte denna matematikverkstad blev vi enormt inspirerade att arbeta mer konkret med matematiken. Vi fick många tips och goda idéer på hur vi skulle kunna göra.

Väl hemma igen började vi fundera på hur vi skulle förverkliga våra nya idéer. Vi skrev en ansökan till **Myndigheten För Skolutveckling** om ekonomiskt stöd för våra planer. Vi fick vår ansökan om medel beviljad och skred till verket med inköp och planering av aktiviteter.

Grunden till vår matematikverkstad bestämde vi skulle bli ”**Affären**”. I vår affär kan man köpa och sälja livsmedel och andra varor som finns i matvarubutiker.

När vi började bygga upp Affären samlade hela klassen på tomma förpackningar. Vi skrev sedan listor på vad vi hade för varor. Eleverna fick gissa vad de olika sakerna kostade, sedan begav vi oss tillsammans med eleverna, till den stora mataffären i centrum och inventerade vad sakerna verkligen kostade och prissatte efter det. Det blev många besök i centrum eftersom vi ville fokusera på varor av skilda slag. När alla varor var prissatta och placerade på rätt ställe: Frysvaror i frysen, kylvaror i kylan, tvättmedel, tvål och schampo för sig osv., gjorde vi i ordning plånböcker med pengar. Plånböckerna innehöll olika mängd och olika valörer. Vi gjorde även shoppinglistor med förutbestämda varor som skulle inhandlas. Det fanns även listor med middagsmat, smörgåspålägg eller liknande på för att eleverna själva ska fundera ut vad de vill handla.

När man handlade kunde man göra olika val:

- Vilken fetthalt ska margarinet eller mjölken ha
- Ska jag köpa ekologiskt, rättvisemärkt, eller vanligt kaffe
- Vill jag ha te i påse eller te i lösvikt
- Färdiga rätter eller laga från grunden
- Färdiga kakor/bullar eller baka själv
- Vad blir mest ekonomiskt, vad jag kan jag ha råd med

Affären kan användas i många sammanhang bla. i hemkunskapen. Man kan gå och handla till ett speciellt ändamål. En uppgift kan vara att fundera ut vad det kan kosta och sedan gå och handla för att se vad den verkliga kostnaden.

Ibland bakar vi bröd och säljer i affären, då får vi mäta och väga. Frukt och grönsaker väger vi också.

Eftersom inte alla kan vara i affären samtidigt har vi olika stationer som eleverna får turas om att vara vid.

Det kan tex. vara:

- Affären
- Polydron bygge
- Snottror
- Pussel kuber
- Mattespel (Busspelet)

Antalet stationer beror på hur många vuxna som finns att tillgå, det är en fördel om det finns en vuxen per station. När eleverna blir mer förtrogna med arbetssättet kan de klara av att vara själva vid vissa stationer som tex. polydron, pusselkuber och snottror. Det kan givetvis också bero på vilken barn/elevgrupp man har.

Materialet vi införskaffade:

- Polydron grundsats
- Mynt och sedlar
- Balansvåg
- ”Låtsas mat”
- Snottror
- Pusselkuber

Detta arbetssätt kan varieras i det oändliga. Är det ont om personal så gör det ingenting, då anpassar vi bara dagens aktivitet till det.

Många av våra elever har blivit otroligt skickliga på att bygga modeller i Polydron materialet. Polydron materialet är ett konstruktionsmaterial som det går att använda på flera olika sätt. Man kan bygga olika figurer stjärnor, cylindrar, trummor, pyramider etc., eller också använder man den som tangram och bygger mönster efter ritningar.

Många av våra elever ber att få arbeta med matte pussel mellan andra arbeten som avkoppling. Det finns pussel som flera vuxna inte klarar av!

Snottror finns i addition, subtraktion och multiplikation.

Mattespelen varierar men mest populär är ”Busspelet”, ett spel som lär eleverna addition och subtraktion genom att personer kliver av och stiger på bussen. Vi har ett spel som heter ”Take 10” där man tränar på att få summan tio eller ”Mormors fotspår” där vi tränar siffrorna.

Ibland roar sig barnen med att väga sina frukter och för att se vad de olika frukterna väger, de jämför med varandra och visst vill alla ha den största!

Att arbeta på det här sättet skapar en integration med många olika skolämnen. Som pedagog får jag ständigt nya utmaningar, eleverna erbjuds ett aktivt arbetssätt. Det blir en hög interaktion mellan barn-barn, barn-vuxen och även vuxen-vuxen. På så sätt utvecklas arbetssättet hela tiden.

Arbetsättet förnyas hela tiden om man är lyhörd för barnens idéer och man själv ger sig tid till reflektion och utvärdering.

Kontakt information: Sofie Persson Sjökarbyskolan
Sjökarbyvägen
184 34 Åkersberga
08-540 819 06
sofie.persson@osteraker.se
www.sjokarbyskolan.osteraker.se